

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-380/17

(zveřejnění formou výňatků)

HeidelbergCement AG

a

Schwenk Zement KG

v.

Evropská komise

Rozsudek Tribunálu (osmého senátu) ze dne 5. října 2020

„Hospodářská soutěž – Spojování podniků – Trh se šedým cementem v Chorvatsku – Rozhodnutí, kterým se prohlašuje spojení podniků za neslučitelné s vnitřním trhem a Dohodou o EHP – Dotčené podniky – Relevantní trh – Podstatná část vnitřního trhu – Posouzení účinků operace na hospodářskou soutěž – Závazky – Právo na obhajobu – Částečné postoupení vnitrostátním orgánům“

- Spojování podniků – Spojení s významem pro celé Společenství – Kritéria pro posouzení – Obrat dotčených podniků – Dotčený podnik – Pojem – Nabytí kontroly nad společností společným podnikem – Zohlednění mateřských společností jakožto dotčených podniků – Podmínky – Mateřské společnosti, které jsou skutečnými aktéry spojení – Porušení zásady právní jistoty – Neexistence*
(Nařízení Rady č. 139/2004, čl. 1 odst. 2; sdělení Komise 2008/C 95/01, body 145 až 147)

(viz body 98, 99, 105–126, 130–136, 149–151)
- Právo Evropské unie – Zásady – Právní jistota – Unijní právní úprava – Požadavek na jasnost a předvídatelnost – Použití neurčitých právních pojmů, které musí správní orgán vykládat a uplatňovat – Přípustnost*
(Nařízení Rady č. 139/2004, čl. 1 odst. 2; sdělení Komise 2008/C 95/01, body 145 až 147)

(viz body 130–136)
- Spojování podniků – Spojení s významem pro celé Společenství – Kritéria pro posouzení – Obrat dotčených podniků – Dotčený podnik – Pojem – Nabytí kontroly nad společností společným podnikem – Zohlednění mateřských společností jakožto dotčených podniků – Podmínky – Mateřské společnosti, které jsou skutečnými aktéry spojení – Důkazy – Posuzovací pravomoc Komise – Meze – Zohlednění konsolidovaného sdělení Komise k otázkám příslušnosti*
(Nařízení Rady č. 139/2004, čl. 1 odst. 2; sdělení Komise 2008/C 95/01, body 145 až 147)

(viz body 153–160, 167–174, 180, 198, 202–206, 234, 253, 255–258, 260–270, 279–281)

4. *Spojování podniků – Přezkum Komisí – Definice relevantního trhu – Zeměpisné vymezení (Nařízení Rady č. 139/2004, sdělení Komise 97/C 372/03)*

(viz body 293–343)

5. *Spojování podniků – Posouzení slučitelnosti s vnitřním trhem – Vytvoření nebo posílení dominantního postavení významně narušujícího účinnou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu – Narušení hospodářské soutěže na podstatné části vnitřního trhu – Kritéria (Nařízení Rady č. 139/2004, čl. 2 odst. 3)*

(viz body 347–358)

6. *Spojování podniků – Posouzení slučitelnosti s vnitřním trhem – Vytvoření nebo posílení dominantního postavení významně narušujícího účinnou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu – Posouzení protisoutěžních účinků spojení – Kritéria (Nařízení Rady č. 139/2004, čl. 2 odst. 3)*

(viz body 366, 405, 431, 450, 499, 524, 528, 568, 569)

7. *Spojování podniků – Přezkum Komisí – Závazky dotčených podniků, které mohou oznámení spojení učinit slučitelným s vnitřním trhem – Závazky opravňující k přístupu k infrastruktuře a sítím (Nařízení Rady č. 139/2004; sdělení Komise 2008/C 267/01, bod 63)*

(viz body 580–586)

8. *Spojování podniků – Správní řízení – Dodržování práva na obhajobu – Právo podniků být vyslechnuty – Rozsah (Nařízení Rady č. 139/2004)*

(viz body 633–635; 665–668, 693)

9. *Spojování podniků – Správní řízení – Oznámení námitek – Dokumenty dostupné v okamžiku přijetí oznámení námitek, ale nezahrnuté do tohoto oznámení – Přípustnost jako důkazní prostředek – Podmínky (Nařízení Rady č. 139/2004, čl. 18 odst. 1)*

(viz bod 636)

10. *Spojování podniků – Správní řízení – Dodržování práva na obhajobu – Přístup ke spisu – Jazykový režim – Zápisy z telefonických hovorů Komise se zákazníky a soutěžiteli dotčených podniků – Přístup k zápisům v jejich jazyce původu – Přípustnost*

(Nařízení Rady č. 139/2004)

(viz body 650–664)

11. *Spojování podniků – Přezkum Komisí – Rozhodnutí o postoupení přezkumu spojení příslušným orgánům členského státu – Částečné postoupení omezené na posouzení účinků spojení na relevantní trhy v členském státě – Důsledky*
(Nařízení Rady č. 139/2004, čl. 4 odst. 4)

(viz body 684–689)

Shrnutí

Dne 5. září 2016 oznámily společnosti HeidelbergCement AG a Schwenk Zement KG (dále jen společně „žalobkyně“) Evropské komisi zamýšlené spojení spočívající v nabytí prostřednictvím jejich společného podniku Duna-Dráva Cement Kft. (dále jen „DDC“) kontroly nad společnostmi Cemex Hungária Építőanyagok Kft. a Cemex Hrvatska d.d. (dále jen společně „cílové společnosti“). Všechny tyto společnosti jsou činné v oblasti stavebních materiálů.

Po zahájení hloubkového šetření Komise prohlásila spojení za neslučitelné s vnitřním trhem¹. Ve svém rozhodnutí Komise uvedla úvahy týkající se zejména významu spojení podniků pro celé Společenství, relevantního trhu, účinků spojení podniků na hospodářskou soutěž a závazků účastníků spojení. Konkrétně pro účely potvrzení významu spojení podniků pro celé Společenství zohlednila Komise obraty žalobkyň, které v Evropské unii dosahovaly více než 250 milionů eur, z důvodu, že žalobkyně byly skutečnými aktéry spojení.

Na podporu své žaloby na neplatnost podané proti tomuto rozhodnutí žalobkyně zpochybňovaly zejména posouzení významu oznámeného spojení podniků pro celé Společenství. V tomto ohledu čl. 1 odst. 2 nařízení ES o spojování² vyžaduje, aby každý z nejméně dvou dotčených podniků dosáhl obratu v rámci celé Unie ve výši nejméně 250 milionů eur. Podle žalobkyň Komise přitom tím, že odkázala na obraty žalobkyň, aby potvrdila význam spojení podniků provedeného jejich společným podnikem DDC pro celé Společenství, nesprávně posoudila dosah tohoto ustanovení.

Tato žaloba je zamítnuta Tribunálem, který v tomto rámci poskytuje upřesnění pojmu „dotčený podnik“, jehož obrat může být zohledněn pro účely zjištění významu spojení podniků pro celé Společenství.

Závěry Tribunálu

Tribunál připomíná, že i když nařízení ES o spojování nepodává definici pojmu „dotčený podnik“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 tohoto nařízení, je výklad tohoto pojmu předmětem bodů 145 až 147 konsolidovaného sdělení Komise k otázkám příslušnosti³. Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, však tyto body, ani zásada právní jistoty, a ani nařízení ES o spojování nebrání tomu, aby Komise

¹ – Rozhodnutí C(2017) 1650 final ze dne 5. dubna 2017 (věc M.7878 – HeidelbergCement/Schwenk/Cemex Hungary/Cemex Croatia).

² – Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. 2004, L 24, s. 1; Zvl. vyd. 08/03, s. 40) (dále jen „nařízení ES o spojování“).

³ – Konsolidované sdělení Komise k otázkám příslušnosti podle nařízení Rady (ES) č. 139/2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. 2008, C 95, s. 1, a oprava Úř. věst. 2009, C 43, s. 10) (dále jen „konsolidované sdělení k otázkám příslušnosti“).

pro účely posouzení významu spojení uskutečněného společným podnikem pro celé Společenství kvalifikovala mateřské společnosti jako dotčené podniky, jsou-li tyto mateřské společnosti skutečnými aktéry operace.

V této souvislosti Tribunál zaprvé poukazuje na to, že k zajištění účinnosti kontroly spojování podniků se jeví jako nezbytné zohlednit hospodářskou realitu skutečných aktérů spojení v závislosti na právních a skutkových okolnostech vlastních každému případu. Určení dotčených podniků je tak nutně spojeno se způsobem, jakým byl proces nabytí iniciován, organizován a financován v každém jednotlivém případě.

Pokud jde o výklad bodu 147 konsolidovaného sdělení k otázkám příslušnosti, Tribunál mimoto upřesňuje, že tento bod uvádí dva případy, kdy mateřské společnosti mohou být kvalifikovány jako dotčené podniky pro účely posouzení významu spojení uskutečněného jejich společným podnikem pro celé Společenství. V prvním případě je společný podnik používán jako pouhý nástroj. Ve druhém případě jsou mateřské společnosti skutečnými aktéry operace. V projednávaném případě Komise konstatovala, že operace spadá pod druhý případ.

Zadruhé Tribunál rozhodl, že ani samotné konsolidované sdělení k otázkám příslušnosti, ani jeho provedení Komisí v projednávané věci nevyvolalo nejednoznačnost, která by byla v rozporu se zásadou právní jistoty. Podle Tribunálu body 145 až 147 konsolidovaného sdělení k otázkám příslušnosti nevydávají rozporné signály, pokud jde o postup Komise k určení podniků dotčených spojení. Navíc účastníci spojení, jakožto hospodářské subjekty postupující s řádnou péčí, mohou rovněž v případě potřeby využít odborného poradenství nebo kontaktovat útvary Komise, aby získali neformální vodítka k podnikům dotčeným operací.

Zatřetí Tribunál upřesňuje, že pro účely posouzení významu spojení podniků pro celé Společenství není nezbytné, aby se dotčené podniky, jejichž obrat překračuje stanovené prahové hodnoty, nacházely na obou stranách operace. Článek 1 odst. 2 nařízení ES o spojování totiž vyžaduje, aby každý z nejméně dvou dotčených podniků dosáhl obratu v rámci celé Unie ve výši nejméně 250 milionů eur, a nikoliv aby se jednalo o nabyvatele a cílový podnik.